

**ВСП «КІЦМАНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЗВО
«ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Методичні рекомендації

**щодо виконання курсової роботи
з дисципліни**

**“Організація і планування аграрних
формувань”**

**ОПП “Виробництво і переробка продукції
рослинництва”**

1. Загальні вказівки з виконання курсової роботи.

Курсова робота – це самостійно виконана здобувачами освіти письмова робота розрахункового характеру за одним з питань програми з використанням матеріалів конкретного господарства зони.

Мета курсової роботи - закріплення, поглиблення, і практичне застосування знань, умінь і навичок ; - оволодіння основами аналізу, виконання економічних розрахунків, визначення економічної ефективності того чи іншого виробничого процесу, використання засобів виробництва, вирішення ряду інших питань розрахунково-практичного характеру.

За змістом курсова робота повинна бути обов'язково розрахункового характеру і виконуватись за матеріалами конкретного сільськогосподарського підприємства чи фермерського господарства.

Курсова робота виконується акуратно, обсягом 25 – 40 сторінок стандартного формату (ф. А 4), включаючи розрахунки, графіки, схеми, діаграми, які треба давати в логічному зв'язку з відповідним текстом.

Під час складання плану курсової роботи потрібно дотримуватись такої структури :

Вступ: (1 – 2 сторінки) - обґрунтовується актуальність вибраної теми та мета курсової роботи, об'єкт дослідження та матеріали, що використо-вуються,

- організаційно – економічна характеристика господарства (10 – 12 сторінок)
- характеристика сучасного стану об'єкта вивчення (дослідження) за останні 2-3 роки, недоліки і невикористані резерви,
- основна пояснююча і розрахункова частина (12 – 15 сторінок)- розкривається зміст вибраної теми, наводиться методика розрахунку показників та їх економічно-організаційна оцінка.
- висновки і пропозиції (2 – 3 сторінки) - формулюються пропозиції, конкретні рекомендації та перспективи розвитку господарства, які спрямовані на удосконалення існуючих форм і методів господарювання, підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу та виробництва сільськогосподарської продукції.
- список використаної літератури і матеріалів,
- додатки, передбачені індивідуальним завданням з курсової роботи.

Виконання курсової роботи починають з розрахунків, складання таблиць, схем, діаграм. Проведені розрахунки аналізують і пишуть текстову частину курсової роботи.

Текст курсової роботи повинен бути стилістично і орфографічно грамотним, викладений зрозуміло і чітко. Писати курсову роботу слід на стандартних аркушах білого паперу (формату А 4) акуратно, на високому науковому рівні, з аналізом і висновками, використовуючи один бік аркуша.

При написанні тексту число рядків на кожному листі - 28 – 30, а поля : 25 мм зліва, 15 мм справа, 15 мм зверху, 15 мм знизу. Всі

сторінки нумеруються від титульної до останньої, цифри проставляються у правому верхньому куті листа. Цифри не пишуться на завданні, титульному листку, змісті.

Всі розділи і підрозділи нумеруються арабськими цифрами. Не нумеруються вступ, висновки та пропозиції, список літератури, додатки.

Кожен розділ роботи розпочинають з нової сторінки, а підрозділи в межах розділу продовжуються на тій же сторінці.

Оцінку роботи підприємства (підрозділу, галузі) необхідно давати до кожного вузлого питання.

Для розкриття змісту теми курсової роботи текст повинен супроводжуватись розрахунками, таблицями, схемами, діаграмами, графіками, рисунками, фотографіями.

Якщо в тексті згадуються формули, то вони розташовуються безпосередньо після тексту посередині рядка. Вище і нижче кожної формули повинно бути залишено один вільний рядок. Безпосередньо під формулою повинні бути наведені пояснення символів і числових коефіцієнтів. Символи у формулах повинні бути єдині, встановлені відповідними державними стандартами.

Скорочення слів у тексті, таблицях, діаграмах, графіках допускаються лише загальноприйнятні (т, ц, га, ц/га).

Основні положення, висвітлені в тексті, відображуються у висновках і пропозиціях, які доцільно подавати окремими пунктами. У кожному окремому пункті у стислій, конкретній формі необхідно висвітлити суть того чи іншого питання, дати оцінку, зазначити конкретні пропозиції щодо усунення недоліків та використання виявлених резервів.

В кінці роботи подається список використаних джерел у такій послідовності: Закони України, Укази Президента України, рішення уряду, підручники і навчальні посібники, довідниково-нормативна література, статті в збірниках, наукових, виробничих і реферативних журналах, рекомендації виробництв, інформаційні листки, планово-звітна документація.

Рукопис після оформлення (залишивши поля) зшити у папку. Після титульної сторінки розмістити зміст курсової роботи з вказівкою номера сторінки, на якій починається відповідь на кожне питання. Титульну сторінку оформити за встановленим зразком, вона є першою сторінкою курсової роботи, але на ній номер не ставиться.

У кінці роботи вказується дата виконання і ставиться підпис студента-виконавця.

Прийняття і оцінка курсової роботи

Навчальним планом на курсову роботу плануються індивідуальні консультації в позаурочний час.

В призначений термін здобувачі освіти повинні здати виконану курсову роботу викладачеві, який перевіряє її якість, відповідність завдання за обсягом і змістом.

При перевірці викладач повинен зробити виправлення помилок з урахуванням вимог, поставити свої помітки на полях роботи, в рецензії

звернути увагу на позитивні сторони роботи та вказати на окремі упущення і недоліки.

При необхідності робота повертається здобувачу освіти на доопрацювання. Прорецензована курсова робота повертається здобувачу освіти для підготовки до захисту перед комісією.

Комісія знайомиться індивідуально з кожною курсовою роботою, відповідністю теми роботи, змістом, самостійністю виконання, дотримання вимог стандарту оформлення курсової роботи, повноти розкриття теми, досягнення послідовності у освітленості і розміщенні матеріалу згідно плану курсової роботи, заслуховує студента – виконавця курсової роботи про мету курсової роботи та її розкриття. Здобувач освіти протягом 5 – 8 хвилин доповідає про зміст роботи, дає відповіді на критичні зауваження, які вказані в рецензії, відповідає на запитання членів комісії (як правило, по темі роботи здобувача освіти).

Результати захисту курсової роботи оцінюється за чотирибальною шкалою:

а) оцінка «відмінно» виставляється, якщо тема роботи повністю розкрита за даними конкретного сільськогосподарського підприємства (підрозділу , галузі), здобувач освіти при захисті роботи відповідав комісії на всі задані запитання;

б) оцінка «добре» виставляється, якщо тема роботи повністю розкрита за даними конкретного сільськогосподарського підприємства (підрозділу, галузі) і здобувач освіти при захисті роботи виявив добрі знання з даної теми;

в) оцінка «задовільно» виставляється, якщо робота в основному розкриває тему, написана на прикладі конкретного сільськогосподарського підприємства (підрозділу , галузі) і при захисті здобувач освіти виявив задовільні знання;

г) оцінка «незадовільно» виставляється, якщо тема роботи не розкрита, розрахункова частина роботи не відповідає даним конкретного господарства, на прикладі якого була виконана робота.

Здобувачу освіти, який не захистив курсової роботи і одержав незадовільну оцінку, видається викладачем – керівником курсової роботи нове завдання і назначається термін виконання і дата наступного захисту.

Курсові роботи зберігаються у викладача, в цикловій (предметній) комісії чи завідувача відділенням протягом одного року, а потім знищуються на підставі акта про ліквідацію курсових робіт.

2. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ з дисципліни «Організація і планування діяльності аграрних формувань»

1. Організація та економічні засади функціонування фермерських господарств, проблеми їх становлення та ефективного розвитку.

2. Організація та економічні засади функціонування господарських товариств з обмеженою відповідальністю, проблеми їх становлення та ефективного розвитку.

3. Організація та економічні засади функціонування акціонерних

товариств, проблеми їх становлення та ефективного розвитку.

4. Організація та економічні засади функціонування сільськогосподарських виробничих кооперативів, проблеми їх становлення та ефективного розвитку.

5. Організація та економічні засади функціонування обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів, проблеми їх становлення та ефективного розвитку.

6. Організація та економічні засади функціонування приватних підприємств з орендними відносинами, проблеми їх становлення та ефективного розвитку.

7. Організація використання земельних ресурсів та шляхи підвищення економічної ефективності їх використання.

8. Організація та ефективність меліорації земель та результати її підвищення.

9. Організація основних засобів на підприємстві, ефективність їх використання.

10. Організація оборотних засобів на підприємстві, ефективність їх використання.

11. Організація та економічна ефективність використання машинно-тракторного парку підприємства.

12. Організація та економічна ефективність використання вантажного транспорту.

13. Організація персоналу та продуктивності праці сільськогосподарського підприємства.

14. Вдосконалення системи мотивації праці в сільському господарстві.

15. Планування собівартості продукції рослинництва на підприємстві.

16. Планування собівартості продукції тваринництва на підприємстві.

17. Шляхи зниження витрат на виробництво та реалізацію сільськогосподарської продукції.

18. Організаційно-економічні шляхи збільшення доходів сільськогосподарського підприємства.

19. Підвищення рентабельності виробництва сільськогосподарської продукції.

20. Організація виробничого процесу та виробничої потужності на переробному підприємстві.

21. Організація та економічна ефективність виробництва озимої пшениці та шляхи її підвищення.

22. Організація та економічна ефективність виробництва ярого ячменю та шляхи її підвищення.

23. Організація та економічна ефективність виробництва кукурудзи на зерно та шляхи її підвищення.

24. Організація та економічна ефективність виробництва сої та шляхи її підвищення.

25. Організація та економічна ефективність виробництва озимого ріпаку та шляхи її підвищення.

26. Організація та економічна ефективність виробництва соняшнику та

шляхи її підвищення.

27. Організація та економічна ефективність виробництва томатів та шляхи її підвищення.

28. Організація та економічна ефективність виробництва моркви та шляхи її підвищення.

29. Організація та економічна ефективність виробництва цибулі та шляхи її підвищення.

30. Організація та економічна ефективність виробництва продукції садівництва та шляхи її підвищення.

31. Підвищення якості продукції сільськогосподарського підприємства.

32. Планування галузі рослинництва.

33. Організація виробництва, переробки і реалізації зерна на сільськогосподарському підприємстві.

34. Організація виробництва, переробки і реалізації овочів на сільськогосподарському підприємстві.

№1 Тема “Організація та шляхи підвищення економічної ефективності використання сільськогосподарських угідь”

Зміст курсової роботи

Вступ

I. Організаційно – економічна характеристика господарства

1.1. Місцезнаходження та природно-кліматичні умови господарства, його спеціалізація

1.2. Ресурсний потенціал господарства та показники ефективності його використання

1.3. Основні результати виробничо-фінансової діяльності господарства

II. Земельні угіддя господарства та їх використання

2.1. Земля як основний засіб виробництва

2.2. Сільськогосподарські угіддя та показники ефективності їх використання

2.3. Аналіз стану землекористування, розрахунок і аналіз показників економічної ефективності використання сільськогосподарських угідь

2.4. Основні напрями підвищення економічної ефективності використання сільськогосподарських угідь

Висновки і пропозиції

Використана література

II. Організація та аналіз стану виробництва картоплі

2.1. Народногосподарське значення та райони вирощування картоплі

2.2. Організація виробництва картоплі

2.3. Планування обсягів виробництва та собівартості картоплі

2.4. Аналіз показників ефективності виробництва картоплі

2.3. Шляхи підвищення економічної ефективності виробництва картоплі

Висновки і пропозиції

Використана література

II. Земельні угіддя господарства та їх використання

2.1. Земля як основний засіб виробництва

2.2. Сільськогосподарські угіддя та показники ефективності їх використання

2.3. Аналіз стану землекористування, розрахунок і аналіз показників економічної ефективності використання сільськогосподарських угідь

2.4. Основні напрями підвищення економічної ефективності використання сільськогосподарських угідь

Висновки і пропозиції

Використана література

Тема 3 “Організація та шляхи підвищення економічної ефективності використання сільськогосподарських угідь ”

Зміст курсової роботи

Вступ

I. Організаційно – економічна характеристика господарства

- 1.1. Місцезнаходження та природно-кліматичні умови господарства
- 1.2. Спеціалізація господарства
- 1.3. Трудові ресурси і їх використання
- 1.4. Аналіз основних виробничих та економічних показників розвитку рослинництва і тваринництва

II. Земельні угіддя господарства та їх використання

- 2.1. Земля як основний засіб виробництва
- 2.2. Сільськогосподарські угіддя та показники ефективності їх використання
- 2.3. Аналіз стану землекористування, розрахунок і аналіз показників економічної ефективності використання сільськогосподарських угідь
- 2.4. Основні напрями підвищення економічної ефективності використання сільськогосподарських угідь

Висновки і пропозиції

Використана література

Тема “Економічна ефективність використання ОВФ”

Вступ

I. Організаційно – економічна характеристика господарства

- 1.1. Місцезнаходження та природно-кліматичні умови господарства
- 1.2. Земельні угіддя і їх використання
- 1.3. Спеціалізація господарства
- 1.4. Трудові ресурси і їх використання
- 1.5. Аналіз основних виробничих та економічних показників розвитку рослинництва і тваринництва

II. Основні засоби виробництва та ефективність їх використання

- 2.1. Поняття про засоби виробництва і виробничі фонди, їх склад
- 2.2. Основні фонди, їх класифікація та показники економічної ефективності використання
- 2.3. Планування амортизаційних відрахувань
- 2.4. Обґрунтування потреби підприємства та його підрозділів у засобах виробництва
- 2.5. Організація ремонтної бази, ремонту, технічного обслуговування та зберігання сільськогосподарської техніки
- 2.6. Аналіз показників економічної ефективності використання ОВФ

Висновки і пропозиції

Використана література

Тема “Економічна ефективність використання ОВФ”

Зміст курсової роботи

Вступ

I. Організаційно – економічна характеристика господарства

- 1.1. Місцезнаходження та природно-кліматичні умови господарства, його спеціалізація
- 1.2. Ресурсний потенціал господарства та показники ефективності його використання
- 1.3. Основні результати виробничо-фінансової діяльності господарства

II. Основні засоби виробництва та ефективність їх використання

- 2.1. Поняття про засоби виробництва і виробничі фонди, їх склад
- 2.2. Основні фонди, їх класифікація та показники економічної ефективності використання
- 2.3. Планування амортизаційних відрахувань
- 2.4. Обґрунтування потреби підприємства та його підрозділів у засобах виробництва
- 2.5. Організація ремонтної бази, ремонту, технічного обслуговування та зберігання сільськогосподарської техніки
- 2.6. Аналіз показників економічної ефективності використання ОВФ

Висновки і пропозиції

Використана література

Тема “Валова продукція господарства, її розподіл і реалізація”

Зміст курсової роботи

Вступ

I. Організаційно – економічна характеристика господарства

- 1.1. Місцезнаходження та природно-кліматичні умови господарства, його спеціалізація
- 1.2. Ресурсний потенціал господарства та показники ефективності його використання
- 1.3. Основні результати виробничо-фінансової діяльності господарства

II. Валова продукція господарства, її розподіл і реалізація

- 2.1. Рослинництво і тваринництво як основні галузі сільськогосподарського виробництва, їх значення
 - 2.2. Валова продукція та її складові. Товарна продукція та рівень товарності. Реалізація продукції
 - 2.3. Особливості формування ринків основних видів сільськогосподарської продукції і продовольства
 - 2.4. Аналіз виконання плану виробництва та реалізації сільськогосподарської продукції
- Висновки і пропозиції
- Використана література

Тема “Організація оплати праці в галузях рослинництва”

Зміст курсової роботи

Вступ

I. Організаційно – економічна характеристика господарства

1.1. Місцезнаходження та природно-кліматичні умови господарства, його спеціалізація

1.2. Ресурсний потенціал господарства та показники ефективності його використання

1.3. Основні результати виробничо-фінансової діяльності господарства

II. Оплата праці в рослинництві

2.1. Суть, принципи, форми і системи оплати праці.

2.2. Тарифна система, її призначення та складові частини

2.3. Оплата праці в рослинництві та методика розрахунку акордних розцінок

2.4. Розрахунок фонду оплати за тарифом для рослинницької бригади та акордних розцінок за виробництво 1 ц продукції рослинництва, доплати за фактично вироблену продукцію

2.4. Реформування оплати праці в сільськогосподарських підприємствах

Висновки і пропозиції

Використана література

Тема «Організація оплати праці в галузях тваринництва»

Зміст курсової роботи

Вступ

I. Організаційно–економічна характеристика господарства

1.1. Місцезнаходження та природно-кліматичні умови господарства, його спеціалізація

1.2. Ресурсний потенціал господарства та показники ефективності його використання

1.3. Основні результати виробничо-фінансової діяльності господарства

II. Оплата праці в тваринництві

2.1. Суть, принципи, форми і системи оплати праці

2.2. Оплата праці в тваринництві та методика розрахунку акордних розцінок

2.3. Розрахунок розцінок для оплати праці та суми заробітку працівникам тваринництва

2.4. Реформування оплати праці в сільськогосподарських підприємствах

Висновки і пропозиції

Використана література

3.Рекомендації щодо висвітлення першого розділу курсової роботи

Вступ.

Коротко висвітлити завдання, які стоять перед сільським господарством України на сучасному етапі, обґрунтувати актуальність теми та мету курсової роботи, об'єкт дослідження і матеріали, що використовуються.

I. Організаційно-економічна характеристика господарства.

Місцезнаходження та природно-кліматичні умови господарства

Вказати назву і місце знаходження господарства, у стислому вигляді описати історію його створення, природно-кліматичні умови, кількість населених пунктів, склад і чисельність підрозділів основного виробництва (цехи, відділки, ферми, бригади, ланки), наявність підсобних виробництв (автопарк, ремонтна майстерня, пилорама і т.д.), основні пункти реалізації продукції.

Окремі дані можна вказати в таблицях такої форми :

Таблиця 1

Склад і місце розташування господарства.

№	Показники	Сума
1	Відстань від центральної садиби - до обласного центру, км - до районного центру, км - до найближчої залізниці, км	
2	Наявність в господарстві - населених пунктів, шт. - бригад _____ _____ _____ - ферм ВРХ - свиноферм - вівцеферм	

	- птахоферм	
--	-------------	--

Таблиця _____

Розподіл опадів по місяцях

Міся-ц і	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	За рік
К-сть опадів, мм													

Таблиця _____

Розподіл температури по місяцях

Міся-ц і	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	За рік
Серед- ньомі- сячна темпе- рату-р а													

Описати про суть і значення спеціалізації у збільшенні виробництва продукції сільського господарства, показники спеціалізації, проаналізувати структуру товарної продукції, визначити основні і додаткові галузі та виробничий напрямок господарства. Напрямок спеціалізації визначають за тими видами продукції, які займають найбільшу питому вагу у структурі товарної продукції.

Таблиця

Склад і структура товарної продукції.

Види продукції	Минулий рік		Звітний рік		Відхилення	
	тис.грн.	% до підс-у	тис.грн.	% до підс-у	тис.грн.	% до підс-у
Зернові						
Кукурудза на зерно						
Цукрові буряки						
Соняшник						
Тютюн						
Картопля						
Овочі						
Плоди						
Інша продукція рослинництва						
Разом по рослинництву						

М'ясо ВРХ свині вівці і кози птиця						
Племпродаж ВРХ свині вівці і кози птиця						
Молоко						
Вовна						
Риба						
Мед						
Інша продукція тваринництва						
Разом по тваринництву						
Всього сільсько-господарської продукції		100		100		

Проаналізувавши одержані результати, визначити і дати оцінку рівня спеціалізації - % відношення товарної продукції головних галузей до всієї товарної продукції господарства: до 20 %-низький, 21-40 % - середній, 41-60 % - високий, більше 60%- поглиблена спеціалізація.

Земельні угіддя і їх використання.

Коротко охарактеризувати земельні ресурси як основний засіб виробництва і проаналізувати показники ефективності використання с-г угідь

Таблиця _____

Склад і структура земельних угідь.

№	Види земельних угідь	Минулий рік		Звітний рік		Відхилення	
		га	% до підс-у.	га	% до підс-у	га	% до підс-у.
	Загальна земельна площа		100		100		
	в т.ч.						
1.	С-г угіддя – всього з них рілля сіножаті пасовища багаторічні насадження						

2	Ліси і чагарники						
3	Ставки і водоймища						
4	Інші земельні угіддя						

Таблиця ____

Структура земельних та сільськогосподарських угідь

Групи і види угідь	Площа, га	Структура, %	
		земельних угідь	с-г угідь
Загальна земельна площа		100	-
в т.ч. с-г угіддя			100
з них рілля			
сіножаті			
пасовища			

Таблиця

Аналіз показників економічної ефективності використання сільськогосподарських угідь

№	Показники	Минулий рік	Звітний рік	Відхилення
1	Вироблено на 100 га ріллі зерна, ц. цукрових буряків, ц приросту свинини, ц.			
2	Вироблено на 100 га с-г угідь молока, ц приросту ВРХ, ц вовни, ц			
3	Вироблено на 100 га посівів зернових культур яєць, тис. шт.			
4	Одержано на 100 га с-г угідь валової продукції, тис. грн. товарної продукції, тис. грн. валового доходу, тис. грн. прибутку, тис. грн.			
5	Урожайність озимих зернових, ц/га цукрових буряків, ц/га картоплі, ц/га			
6	Рівень освоєння земельних угідь %			
7	Рівень розораності земельних угідь, %			
8	Рівень розораності с-г угідь, %			

9	Питома вага зрошених земель у складі с-г угідь, %			
10	Питома вага осушених земель у складі с-г угідь, %			
11	Питома вага багаторічних насаджень у складі с-г угідь, %			
12	Навантаження ріллі на одного працюючого, га			
13	Реалізовано на 100 га посівів зернових культур зерна, ц			
14	Реалізовано на 100 га с-г угідь молока, ц м'яса, ц			

1.3. Спеціалізація господарства

Описати про суть і значення спеціалізації у збільшенні виробництва продукції сільського господарства, показники спеціалізації, проаналізувати структуру товарної продукції, визначити основні і додаткові галузі та виробничий напрямок господарства. Напрямок спеціалізації визначають за тими видами продукції, які займають найбільшу питому вагу у структурі товарної продукції.

Таблиця ____

Склад і структура товарної продукції.

Види продукції	Минулий рік		Звітний рік		Відхилення	
	тис.грн.	% до підс-у	тис.грн.	% до підс-у	тис.грн.	% до підс-у
Зернові						
Кукурудза на зерно						
Цукрові буряки						
Соняшник						
Тютюн						
Картопля						
Овочі						
Плоди						
Інша продукція рослинництва						
Разом по рослинництву						
М'ясо ВРХ свині вівці і кози птиця						

Племпродаж ВРХ свині вівці і кози птиця						
Молоко						
Вовна						
Риба						
Мед						
Інша продукція тваринництва						
Разом по тваринництву						
Всього сільсько-господарської продукції		100		100		

Таблиця ____

Структура товарної продукції господарства

Види продукції	Вартість товарної продукції, тис.грн.	Структура товарної продукції, %	
		галузева	по госпо-дарст ву
1. Продукція рослинництва - всього			
Зернові і зернобобові			
Кукурудза на зерно			
Цукрові буряки			
Соняшник			
Тютюн			
Картопля			
Овочі			
Плоди			
Інша продукція рослинництва			
2. Продукція тваринництва - всього			
М'ясо ВРХ			
свині			
вівці і кози			
птиця			
Племпродаж ВРХ			
свині			
вівці і кози			
птиця			
Молоко			

Вовна			
Риба			
Мед			
Інша продукція тваринництва			
3. Промислова продукція - всього			
в т.ч. продукція допоміжних виробництв			
4. Реалізація іншої продукції, робіт і послуг			
в т.ч. роботи і послуги реалізація товарів			
Всього по господарству			

Проаналізувавши одержані результати, визначити і дати оцінку рівня спеціалізації - % відношення товарної продукції головних галузей до всієї товарної продукції господарства: до 20 %-низький, 21-40 % - середній, 41-60 % - високий, більше 60%- поглиблена спеціалізація.

1.4. Трудові ресурси і їх використання

Коротко описати про суть трудових ресурсів, їх склад, показники забезпеченості ними господарства та ступінь використання. Аналіз наявності та використання трудових ресурсів можна оформити в таблицях

Таблиця _____

Склад і структура основних засобів виробництва

№	Основні засоби	рік			рік		
		тис. грн.	структура, %		тис. грн.	структура, %	
			всього	с-г призн		всього	с-г призн
1							

Таблиця _____

Наявність робочої сили в господарстві

Категорії працюючих	Минулий рік	Звітний рік	Зв. рік у порівнянні з мин. роком,
Середньооблікова чисельність працівників у с-г виробництві, осіб			
в т.ч. в рослинництві			

в тваринництві			

Забезпеченість господарства основними засобами виробництва та ефективність їх використання

№	Показники	рік	рік	рік в % до року
1	Фондозабезпеченість, тис.грн.			
2	Фондоозброєність, тис.грн.			
3	Фондовіддача, грн.			
4	Фондомісткість, грн.			
5	ВД на 100 грн. ОВЗ, грн.			
6	Прибуток на 100 грн. ОВЗ, грн.			

Таблиця ____

Використання трудових ресурсів, продуктивність праці

№	Показники	Праців-ни ки рослин-ни цтва	Праців-ни ки тварин-ни цтва	Всього
1	_____рік Чисельність працівників, осіб			
2	Відпрацьовано людино-годин, всього			
3	в т.ч. на 1 працівника			
4	Нормативний робочий час, людино-годин			
5	Коефіцієнт використання трудових ресурсів			
6	Вартість валової продукції, грн.			
7	Виробництво валової продукції одним працівником, грн.			
8	Виробництво ВП за 1 людино-годину, грн.			
	рік			

9	Чисельність працівників, осіб			
10	Відпрацьовано людино-годин, всього			
11	в т.ч. на 1 працівника			
12	Нормативний робочий час, людино-годин			
13	Коефіцієнт використання трудових ресурсів			
14	Вартість валової продукції, грн.			
15	Виробництво валової продукції одним працівником, грн.			
16	Виробництво ВП за 1 людино-годину, грн.			

Таблиця _____

Аналіз продуктивності праці .

№	ПОКАЗНИКИ	Минулий рік	Звітний рік	Відхилення
1.	Валова продукція - всього , грн. в т.ч. ВП рослинництва, грн.. ВП тваринництва, грн..			
2.	Чисельність працівників, осіб			
3.	Затрати праці - всього, люд.-год. в т.ч. в рослинництві, люд.-год. в тваринництві, люд.-год.			
4.	Вартість ВП з розрахунку на 1 працівника, грн. (п.1 : п. 2)			
5.	ВП з розрахунку на люд-год.- всього, грн. (п.1 : п.3) в т. ч. ВП рослинництва, грн. ВП тваринництва, грн.			

1.3. Основні результати виробничо-фінансової діяльності господарства.

В даному питанні дати визначення і описати методику розрахунку таких показників як урожайність, продуктивність тварин, виручка від реалізації продукції, собівартість, прибуток від реалізації продукції, рентабельність, рівень рентабельності.

Для визначення рентабельності потрібно використати дані річного звіту і заповнити таблицю за нижченаведеною формою.

Таблиця _____

Аналіз рентабельності .

Види продукції	Виручка від реалізації продукції тис.грн.	Собівартість реалізованої продукції тис.грн.	Прибуток (+)збиток(-) від реалізації продукції, тис. грн.	Рівень рентабельності; %
A	1	2	3=1п.-2п.	$4=\frac{1п.-2п.}{2п.} \times 100\%$

Таблиця _____

Аналіз виробничих показників розвитку рослинництва

С-г культури	Площа, га		Урожайність, ц/га		Валовий збір, ц		Відхилення (+, -)		
	М. р	З. р	М. р	З. р	М. р	З. р	площа, га	уро-жай-ність, ц/га	вало-вий збір, ц

Таблиця _____

Структура собівартості основних видів продукції рослинництва

Статті витрат						
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%
Затрати всього						
в т.ч. оплата праці						
Насіння						
Нафтопродукти						
Добрива						
Амортизація						

Поточний ремонт						
Роботи і послуги						
Інші (страхові платежі...)						
Загальновиробничі витрати						

Проаналізувати основні економічні та виробничі показники господарської діяльності за останні два роки, визначити як вони змінилися.

Таблиця _____

Аналіз основних виробничих та економічних показників.

№	ПОКАЗНИКИ	Минулий рік	Звітний рік	Відхи – лення
1.	Урожайність зернових культур, ц/га цукрових буряків, ц/га, картоплі, ц/га			
2.	Продуктивність корів, кг.			
3.	. Валова продукція – всього грн. в т.ч. на 1 га с-г угідь, грн.. на 1 працівника, грн.. на 1 грн. виробничих витрат, грн.			
4.	Товарна продукція – всього, грн.. в т.ч. на 1 га с-г угідь, грн.			
5	Прибуток від реалізації - всього, грн.. в т.ч. на 1 га с-г угідь, грн..			
6	Рівень рентабельності, %			
7.	Кількість реалізованого зерна, ц цукрових буряків, ц молока, ц яловичини, ц свинини, ц			
8.	Чисельність працівників, чол.			
9	Площа с-г угідь, га			

Таблиця _____

Склад і структура основних засобів виробництва

№		рік			рік		
		тис. грн.	структура, %		тис. грн.	структура, %	
			всього	с-г призн		всього	с-г призн
1							

Таблиця _____

Забезпеченість господарства основними засобами виробництва та ефективність їх використання

№	Показники	рік	рік	рік в % до року
1	Фондозабезпеченість, тис.грн.			
2	Фондоозброєність, тис.грн.			
3	Фондовіддача, грн.			
4	Фондомісткість, грн.			
5	ВД на 100 грн. ОВЗ, грн.			
6	Прибуток на 100 грн. ОВЗ, грн.			

Методичні вказівки щодо виконання розрахункової частини другого розділу окремих тем

№1 Тема : “Організація та шляхи підвищення економічної ефективності використання сільськогосподарських угідь”

- Аналіз стану землекористування господарства та виконання планів меліоративних заходів по покращенню земельних угідь.
Таблиця 9 (п.3 - таблиця 3 із I розділу)

Таблиця 10.

Фактична та проектна структура земельних та сільськогосподарських угідь

№	Види угідь	Фактична		Проектна		При- мітка
		га	Структура, %	га	Структура, %	
			зем. Угідь		зем. Угідь	
			б			

	Загальна земельна площа – всього		100	-		100	-	
1	С-г угіддя – всього з них рілля сіножаті пасовища багаторічні насадження			100			100	
2	Ліси і чагарники			-			-	
3	Ставки і водоймища			-			-	
4	Інші земельні угіддя			-			-	

Таблиця

Аналіз виконання планів по поліпшенню земель

Заходи по поліпшенню земель	За планом		Фактично		Відхилення	
	обсяг	затрати тис.грн	обсяг	затрати тис.грн	обсяг	затрати тис.грн
Терасування крутих схилів, га						
Будівництво протиерозійних гідротехнологічних і протиселевих споруд, га						
Внесено органічних добрив, т						
Внесено мінеральних добрив, т						
Вапнування кислих ґрунтів, га						
Внесення вапнякових добрив, т						
Гіпсування ґрунтів, га						
Меліоративний обробіток ґрунтів, га						
Внесення гіпсомістких матеріалів, т						
Фосфоритування ґрунтів, га/т						

2.4. Розрахунок і аналіз показників економічної ефективності використання сільськогосподарських угідь .

Склад і структура посівів.

№	Види і групи культур	Минулий рік		Звітний рік		Відхилення	
		га	% до підс-у	га	% до підс-у	га	% до підс-у
1.	Зернові і зернобобові – всього в т.ч. озимі зернові ярі зернові зернобобові кукурудза на зерно						
2.	Технічні культури – всього в т.ч. цукрові буряки льон-довгунець соняшник						
3.	Картопля і овочі – всього в т.ч. картопля овочі відкритого ґрунту овочі закритого ґрунту						
4.	Плоди і ягоди – всього в т.ч. плоди ягоди виноград						
5.	Кормові культури – всього в т.ч. кормові коренеплоди кукурудза на силос однорічні трави багаторічні трави						
	Всього посівів		100		100		

Таблиця
Аналіз виконання плану посівних площ.

№	Види і групи культур	План		Факт.		Відхилення від плану		% виконання плану
		га	% до підс.	га	% до підс.	га	% до підс.	
1.	Зернові і зернобобові – всього в т.ч. озимі зернові ярі зернові зернобобові кукурудза на зерно							
2.	Технічні культури – всього в т.ч. цукрові буряки							

	льон-довгунець соняшник							
3.	Картопля і овочі – всього в т.ч. картопля овочі відкритого грунту овочі закритого грунту							
4.	Плоди і ягоди – всього в т.ч. плоди ягоди виноград							
5.	Кормові культури – всього в т.ч. кормові коренеплоди кукурудза на силос однорічні трави багаторічні трави							
	Всього посівів		100		100			

Таблиця 13

Економічна ефективність використання землі під різними
сільськогосподарськими культурами

Культури	Площа посіву		Вартість валової продукції, грн.	Витрати на виробництво, грн.	Прибуток		Збиток		Прибуток на 1 га, грн.
	га	% до підс-у			грн.	% до підс-у	грн.	% до підс-у	
А	1	2	3	4	5=3-4	6	7	8	9=5:1
Всього		100				100		100	

Таблиця 14

Економічна ефективність використання земель під
кормовими культурами.

Культури	Площа посіву, га	Урожайність ц/га	Валовий збір . ц	Вміст к.од.	Вихід корм. один.	
					Всього	з 1га посіву

8	- при факт. кількості і план. ціні та собів., грн.									
9	- при факт. к-сті та ціні і плановій собів., грн.									
10	- фактично, грн.									
11	Відхилення від плану - всього, грн.									
	в т.ч. за рахунок зміни									
12	- кількості									
13	- ціни									
14	собівартості									

№3 Тема “Організація оплати праці в галузях тваринництва”

2.4. Розрахунок розцінок для оплати праці та суми заробітку працівникам тваринництва

Таблиця 11

Розцінки оплати праці в тваринництві

Вид продукції	Валова продукція, грн.		Затрати праці, людино-годин		Вироблено ВП за 1 люд.-год., грн.		Оплата за 1 людино-годи ну, грн.	
	м. р.	з. р.	м. р.	з. р.	м. р.	з. р.	м. р.	з. р.

Таблиця ____

Рівень оплати праці

Показники	Минулий рік	Звітний рік	Відхилення
Всього працівників, чол.			
В т.ч. в рослинництві, чол.			

В тваринництві, чол.			
Відпрацьовано людино-годин.			
Фонд оплати праці - всього, грн.			
в т.ч. в рослинництві, грн.			
в тваринництві, грн.			
Оплата праці за 1 людино- годину, грн.			
Середньомісячна оплата праці - всього, грн.			
в т.ч. в рослинництві, грн.			
в тваринництві, грн.			

Таблиця ____

Мінімальний розмір денних тарифних ставок у 200__р.

Категорії працівників	1	2	3	4	5	6	Коеф-т співвідношення
Між розрядні коефіцієнти	1,00	1,09	1,20	1,35	1,55	1,80	
Трактористи-машиністи							
1 група							1,19
2 група							1,32
3 група							1,45
На ручних роботах в рослинництві							1,02
На ручних роботах в тваринництві							1,18
На ремонтних і верстатних роботах							1,08
На верстатних роботах по обробці металу							1,21

Таблиця ____

Вихідні дані для розрахунку розцінок оплати праці

П І Б	Кількість закріплених корів, голів	План приплоду, голів	Надій на 1 ко- рову, ц	Норма доплати, %	Розряд роботи	Тарифна ставка, грн..

Таблиця _____

Розрахунок розцінок оплати праці та заробітку працівникам
тваринництва

№	Показники	П І Б				
1	Валовий надій молока від групи корів, ц					
2	Річний тарифний фонд, грн. (365 дн. X тар. Ст.)					
3	Сума доплати, грн.					
4	Річний акордний фонд оплати праці, грн.					
5	Акордний фонд оплати праці на молоко (90 %), грн.					
6	Акордний фонд оплати праці на приплід (10 %, грн.)					
7	Акордна розцінка за 1 ц молока, грн.					
8	Акордна розцінка за 1 голову приплоду, грн.					
9	Кількість відпрацьова-них днів основним оператором, днів					
10	Середньодобовий надій молока від 1 корови, кг					
11	Одержано приплоду, голів					
12	Валовий надій молока за місяць, ц					
13	Оплата праці за молоко, грн.					

14	Оплата праці за приплід, грн.					
----	-------------------------------	--	--	--	--	--

Таблиця _____

Рівень середньомісячної оплати праці працівників тваринництва

Категорії працівників	Базовий рік	Минулий рік	Звітний рік	Звітний рік порівняно з базовим, %	Звітний рік порівняно з минулим, %

Таблиця _____

Співвідношення темпів зростання заробітної плати з темпами зростання продуктивності праці

Показники	Базовий рік	Минулий рік	Звітний рік
В П на одного середньорічного працівника, зайнятого в с-г виробництві, грн..			
Темп росту, %	100		
В П рослинництва на одного працівника, зайнятого в тваринництві, грн..			
Темп росту, %	100		
Середньорічна зарплата з розрахунку на 1 працівника в цілому по господарству, грн..			
Темп росту, %	100		
Середньорічна зарплата з розрахунку на 1 працівника, зайнятого в тваринництві, грн..			
Темп росту, %	100		
Ріст продуктивності праці порівняно з її оплатою (+,-), %			